



Rogaland fylkeskommune

Postboks 130

4001 Stavanger

Judaberg, 6. februar 2026

Grieg Seafood Farming AS- Søknad om utvidelse av tillatelse til 5999 tonn MTB på akvakulturlokalitet 14136 Hestholmen Ø

Grieg Seafood Farming AS søker med dette om utvidelse fra 4680 til 5999 tonn MTB på lokalitet 14136 Hestholmen Ø i Kvitsøy kommune.

Bakgrunn for søknad om utvidelse av MTB

Rogaland er delt inn i flere utsett- og brakkleggingssoner for oppdrett av laks, og vi planlegger og tilpasser produksjonen i de forskjellige sonene med mål om å oppnå kontinuerlig slakting gjennom året.

Det oppstår imidlertid jevnlig hendelser som gjør det nødvendig, eller ønskelig, å omrokkere på planene for utslakting av våre lokaliteter, og som en konsekvens av dette også planene for utsett av ny smolt. Hendelsene er oftest utenfor hva vi kan kontrollere eller påvirke, som eksempelvis sykdom med påfølgende båndlegging og endret brakkleggingsperiode i et område.

Alle våre lokaliteter for matfisk er i rullerende drift, og vi har ingen reservelokaliteter dersom uforutsette hendelser oppstår. Av den grunn er det grunnleggende nødvendig med beredskap i form av høyere lokalitets-MTB enn hva som normalt blir benyttet eller er planlagt produsert på de enkelte lokalitetene. En viss beredskap i form av lokalitets-MTB er også en forutsetning for å kunne omrokkere produksjons- og slakteplaner på lokaliteter uten at totalt slaktevolum i selskapet blir påvirket.

Vår beredskap når det gjelder lokalitets-MTB er over tid blitt lavere etter hvert som vi har investert og utvidet kapasiteten på land for produksjon av større postsmolt.

Gjennomsnittlig smoltstørrelse ved utsett var i 2025 over 1000 gram på våre lokaliteter, og gjennomsnittlig produksjonstid i sjø for den største smolten var kortere enn 10 måneder. Slik har vi redusert risikoen for påslag og smitte av sykdom, lus og andre sjøbårne agens, og antallet behandlinger mot lus og dødelighet hos fisken vår har gått ned. Dette er oppsummert i eget vedlegg til denne søknaden.

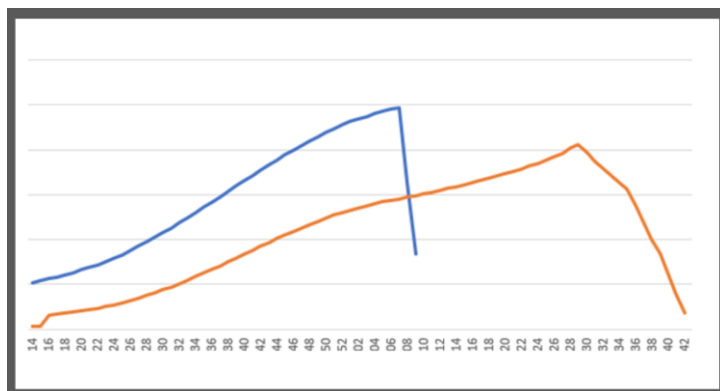
Parallelt med at vi har flyttet større andeler av biomasseproduksjonen og utføringen i selskapet til land har behovet for høyere MTB på lokalitetsnivå i sjø økt kraftig. Årsaken for dette er at smolten har gjennomgått flere utsorteringer på land, og når den endelig settes ut i sjø vokser den som gruppe mer jevnt til slaktestørrelse enn utsett av ordinær smolt.

Grieg Seafood ASA

Postal address: PO Box 234 – 5804 Bergen – Norway – Visiting address: C Sundts gate 17/19 - 5004 Bergen - Norway
T +47 55 57 66 00 Fax 55 57 69 70 www.griegseafood.no Org. no 946 598 038 MVA

A GRIEG GROUP COMPANY

Når all fisk på en lokalitet når slaktevekt tilnærmet samtidig blir utslaktingen konsentrert til en kortere tidsperiode. Biomasseutviklingen for grupper av utsett med ulik gjennomsnittsstørrelse er illustrert i prinsippskissen i *Figur 1*, nedenfor. Figuren viser at jo høyere vekt fisken har når den settes ut i sjø, jo større blir behovet for MTB på lokalitetsnivå i ukene rett før utslakting.



Figur 1. Prinsippskisse av akkumulert tilvekst per uke for to grupper smolt satt ut samtidig og med samme antall i hver gruppe. Blå linje illustrerer stående MTB på lokalitet med større smolt og rød linje illustrerer stående MTB på lokalitet med mindre smolt. Skissen viser at biomassen av fisk som når slaktevekt samtidig blir konsentrert til en kortere tidsperiode enn for fisk som vokser ujevnt og slaktes gradvis ut. Biomassetoppen blir også høyere med utsett av større fisk selv om antallet utsatt fisk er likt.

Selv om vi de siste årene har fått tillatelse til å utvide flere av våre lokaliteter i sjø har vi, med økende smoltstørrelse, samtidig fått mindre fleksibilitet til å omrokkere på drifts- og slakteplaner når hendelser har oppstått, fordi omrokkeringen også må skje innenfor hva som er mulig i de ulike utsett- og brakkleggingssonene.

Grunnet manglende restkapasitet av MTB på lokalitetsnivå har vi opplevd flere perioder med nedstengning og permisjoner ved vårt slakteri Stjernelaks i Stavanger kommune.

For å opprettholde god drift på hver av våre lokaliteter, forutsigbarhet i salget og trygge helårig drift på vårt slakteri, er det derfor behov for ytterligere utvidelse av MTB på utvalgte lokaliteter.

Hestholmen Ø ligger ytterst i fjordsystemet i Rogaland. Miljøundersøkelsene indikerer at det er bærekraft for økt produksjon i området, og det er lang avstand til lakseførende vassdrag og andre lokaliteter for oppdrett av laks. Over tid har vi også hatt gode driftsresultater på lokaliteten, og alle forhold tilsier derfor at lokaliteten er egnet for videre utvikling og utvidet produksjon.

Om lokalitet Hestholmen Ø

Hestholmen Ø ligger øst i Kvitsøy kommune, som vist i kartutsnittet i *Bilde 1*.



Bilde 1. Kartutsnitt med lokalitet 14136 Hestholmen Ø. Utsnittet er hentet fra Fiskeridirektoratet.no

Lokaliteten ligger i vannforekomsten Håsteinsfjorden mot Kvitsøy, hvor økologisk tilstand er klassifisert som «god», mens kjemisk tilstand ikke er klassifisert.

Miljø

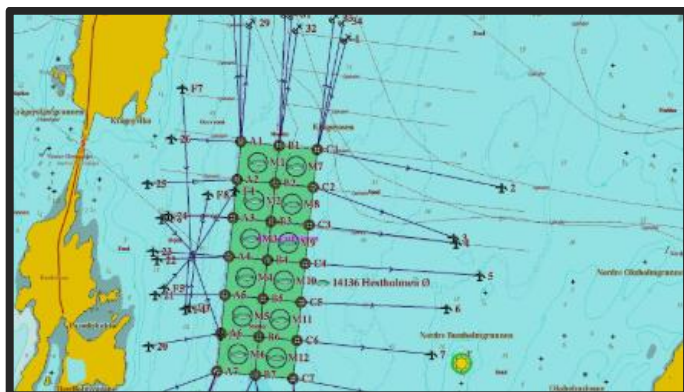
I 2016 fikk vi innvilget tillatelse til utvidelse av lokalitetens MTB fra 3600 til 4680 tonn. I etterkant av dette er anleggets utforming blitt noe endret i to omganger, og prøvepunktene i miljøundersøkelsene har av den grunn variert litt. Stasjonene i overgangssonene er imidlertid sammenliknbare, og MOM-C-undersøkelsene viser at bortsett fra i nærområdet fremstår resipienten til ikke å være påvirket. MOM-B-undersøkelsene har vist beste tilstand, og i strandsonenundersøkelsene er det ikke funnet noen tegn til negativ påvirkning.

Det er utført flere strømmålinger på lokaliteten, også gjennom et helt år. Målingene viser at strømmens hovedretning på de målte dypene går langs en tilnærmet nord-sør-orientert akse parallelt med anleggets lengderetning, med unntak av ved bunnen, hvor hovedstrømmen går mer direkte/loddrett nord-sør-orientert. Det er forholdsvis sterke strømmer ned gjennom vannsøylen, og utvidet MTB som omsøkt forventes derfor ikke å påvirke vannforekomstens økologiske og kjemiske tilstand, eller bidra til at resipientens tålegrense overskrides.

Fiskehelse

Anleggets plassering og utforming på Hestholmen Ø har blitt endret som følge av prosjektet med bygging av ny tunnel, E39 Rogfast.

Anlegget ble først skjøvet mot sør for å få større avstand til utslippspunktet for deponering av steinmasse fra tunnelbyggingen, men strømmen var tidvis veldig sterk i den sørligste delen av anlegget, og vi observerte at dette påvirket fisken negativt. Vi fikk derfor tillatelse til å endre anlegget, og flyttet de sørligste rammene på rekke med de nordligste, som vist i *Bilde 2*.



Bilde 2. Anleggsskisse Hestholmen Ø.

I etterkant av anleggsendringen oppsto det likevel tidvis høyere dødelighet på Hestholmen Ø. Etter en gjennomgang av mulige årsaksforhold mistenker vi at dette har sammenheng med utfylling av steinmasser i sjø nord for anlegget, i forbindelse med Rogfastprosjektet. Vindgenerert overflatestrøm som periodevis fører steinstøv mot lokaliteten i vestlig vinkel fra land kan ha vært en utløsende faktor, eller sterkt medvirkende, for episoder med forhøyet dødelighet. Vi har derfor vært i dialog med Vegvesenet, som ansvarlig for utfyllingen av steinmasser i sjø, og de er i prosess med å få plassert ut en turbiditetsmåler som bedre fanger opp og gir dem direkte varsel når turbiditeten nærmer seg en gitt grense hvor utfyllingen i sjø må pauses frem til vindforholdene endres og overflatestrømmen skifter retning.

Andre interesser i området

Naturreservat og fuglefredning

Hestholmen Ø ligger tett inntil Eime naturreservat, med tilleggende område for fuglelivsfredning.

Formålet med fredningen er å bevare en viktig sjøfugllokalitet med de plantesamfunn og dyrearter som naturlig er knyttet til området, særlig utfra hensynet til sjøfuglene og deres hekkplasser. I uttalen og utslippstillatelsen fra Statsforvalteren i Rogaland (den gang Fylkesmannen i Rogaland) gitt i forbindelse med utvidelsen av MTB i 2016, er det vurdert at utvidelsen ikke vil ha vesentlig betydning for fuglelivet og den økologiske funksjonen til området, men at det må tas særlige hensyn i driften. Disse hensynene var konkret spesifisert i krav i utslippstillatelsen.

Den 2.2.2026 trådte nytt regelverk om forurensing i kraft når det gjelder akvakultur, og Statsforvalteren i Rogaland har orientert om at Hestholmen Ø nå reguleres etter standardkravene i akvakulturdriftsforskriften. At vi ikke lenger har en særegen utslippstillatelse vil imidlertid ikke redusere vår aktsomhet, og vi vil videreføre våre prosedyrer for å hensynta fuglelivet i området.

Hestholmen Ø er som tidligere omtalt en forholdsvis eksponert lokalitet med sterke strømmer. Strømmens hovedretning parallelt med anleggets lengderetning gir god spredning av organiske partikler og oppløste næringssalter, som tas opp i vannmassene og føres ut av fjordsystemet. Resultatene fra de årlige undersøkelser i strandsonen ved anlegget underbygger da også at kravene i den tidligere utslippstillatelsen om påvirkning i resipienten og ivaretagelse av formålet i *forskrift om fredning for Eime naturreservat med tilleggende fuglelivsfredning, Kvitsøy kommune, Rogaland* etterleves, og økosystemfunksjonene i området blir ikke forringet.

Alle aktiviteter og prosedyrer for driften på anlegget er tilpasset hensynet til fuglelivet i området. Eksempelvis blir alt vedlikehold av anlegget lagt til tiden utenom fuglefredningsperioden, og våre daglige rutiner med båttrafikk til og fra anlegget følger faste mønster. Vår subjektive erfaring er at fugler ikke gir inntrykk av å la seg forstyrre av verken anlegget eller menneskene som jobber på anlegget, og de beveger seg tett inntil oss. Dette underbygges av Rådgivende Biologer AS sine feltstudier i Vega, redegjort for i rapport datert 22.12.21; «Fuglekartlegging og -taksering for oppdrettslokalitet Skogsholmen», Rapportnummer 103674-01-001.

Jf. *artsobservasjoner.no* kan karakteristiske fuglearter i naturreservatet betegnes til å være i god tilstand, ikke minst sammenliknet med den overordnede og generelle utviklingen av fuglebestander nasjonalt og globalt. Flere av artene som er registrert tilknyttet naturreservatet, som toppskarv, er observert med en økende hekkebestand i området. Selv om antallet fugler har økt har vi likevel ikke hatt noen hendelser med skadede fugler på lokaliteten de siste årene, og dette viser at vi har velfungerende rutiner og tiltak for forebygging.

Vill fisk og annet marint dyreliv

Med utsett av stor postsmolt og kortere produksjonstid i sjø har behovet for avlusing blitt redusert, men eventuell behandling vil foregå i brønnbåt. Ettersom det er et rekefelt mindre enn 1000 meter fra lokaliteten er her også strenge restriksjoner for bruk av lusemidler, med forbud mot kitinsyntesehemmere.

Det er ingen lakseførende vassdrag på Kvitsøy eller i kort avstand til Hestholmen Ø. Med Kvitsøy sin beliggenhet ytterst i fjordsystemet vil likevel både utvandrende og innvandrende villaks nødvendigvis måtte passere området.

Det har vært spekulert i om postsmolt tiltrekkes oppdrettsanlegg lokalisert langs den naturlige vandringsruten deres. Undersøkelser har imidlertid vist, eksempelvis i Canada, at migrasjonen ikke forsinkes (*Migration of Atlantic Salmon Postsmolts in Relation to Habitat Use in a Coastal System, Lacroix et al. 2004*). Et regionalt forsøk med merking av utvandrende smolt fra Dirdalselven i Høgsfjorden og Vikedalselven i Vikedal bekrefter dette, da en også her observerte at den utvandrende smolten av vill laks tok korteste vei fra sin hjemmehørende elv (*Vandring hos postsmolt av laks i Boknafjorden 2020, Rapport fra havforskningen Nr.2020-49, Karlsen et al.*).

Hestholmen Ø ligger utenfor/mellom alle naturlige ruter for utvandring av vill laksesmolt fra Ryfylkebassenget, og hovedtrykket av vill smolt vil dermed ikke bli utsatt for eventuell smitte av lakselus eller annet fra lokaliteten.

Når det gjelder smitte til andre oppdrettsanlegg tilsier strømbildet, med hovedstrømmer nord-sør parallelt med anleggets lengderetning, at anlegget ikke vil gi særlig påvirkning innover i fjordsystemet, og lokaliteten ligger da også i en utsett- og brakkleggingssone hvor Grieg Seafood er eneste selskap. Utvidelse av MTB vil dermed ikke forventes å gi økt smittepress eller på annen måte ha negativ effekt på andre anlegg i produksjonsområdet.

Trafikk og ferdsel

Det søkes ikke om endring av anleggets utforming, og ferdselen i området vil dermed ikke bli påvirket.

Oppsummering

Gjennomsnittlig smoltstørrelse ved utsett hos Grieg Seafood Farming i Rogaland var i 2025 over 1000 gram, og gjennomsnittlig produksjonstid i sjø for den største smolten var kortere enn 10 måneder. De positive effektene av dette er blant annet færre behandlinger mot lus, lavere dødelighet og hyppigere brakkleggingsperioder.

Smolt med større vekt ved utsett har et annet vekstmønster og biomasseutvikling i sjø sammenliknet med mindre smolt, og i korte perioder er det behov for høyere MTB på en lokalitet enn ved utsett av ordinær smolt.

Med utvidet MTB på Hestholmen Ø vil det derfor bli anledning til å sette ut enda større smolt og redusere produksjonstiden i sjø ytterligere. Vi vurderer også at Hestholmen Ø er egnet for videreutvikling.

Ettersom vi ikke har interregionalt biomassetak vil utvidet MTB ikke medføre mulighet for økt produksjon i produksjonsområdet, men gi oss større anledning til å justere og omrokere på produksjonen innenfor vår gitte selskapsbiomasse.

Dersom det er ønskelig med ytterligere opplysninger om søknaden håper vi på rask tilbakemelding.

Med vennlig hilsen

Liv Marit Årseth

GRIEG SEAFOOD FARMING AS